

Forsøg med kartoffelsorter 1949-1954.

Ved Tage Andersen.

515. beretning fra Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur.

Efter forudgående afprøvning i 1949—50 af en række udenlandske og enkelte danske sorter blev der i 1951 påbegyndt mere omfattende forsøg med et reduceret antal sorter.

Resultaterne for de første 3 år er offentliggjort i 514. meddelelse, og efter afslutning af forsøgsperioden er hovedresultatet omtalt i 538. meddelelse.

Nærværende beretning omfatter 2 forsøgsrækker: 1) middeltidlige sorter og 2) sildige sorter (foder- og fabrikskartofler).

Beretningen er udarbejdet af forstander *Tage Andersen*.

Forstanderne ved Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur.

Indhold.

	Side
Indledning	571
Forsøgsforhold	572
Vejrforhold og udbyttets størrelse	574
Middeltidlige sorter	575
Sildige sorter	585
Orienterende forsøg på høj- og lavmose	593
Udskudte sorter	594
Kemiske undersøgelser	595
Sammendrag	596
Hovedtabeller	597

Indledning.

Forsøgene er gennemført på let lerjord ved Lyngby, på let sandjord ved Jyndeved, Lundgaard og Studsgaard og på ret god sandjord ved Tylstrup. Endvidere er enkelte sorter afprøvet på lav- og højmose ved Fossevangen.

Følgende sorter har deltaget i forsøgene:

Middeltidlige sorter.

Bintje (målesort).....	1951—54
Record	» »
Craigs Defiance.....	» »
Matador.....	» »
Arran Banner.....	» »
Katahdin.....	1952—54

Sildige sorter.

Alpha (målesort).....	1951—54
Dianella (do.).....	» »
Tylstrup 38125.....	» »
Gloria.....	1951—53
Tylstrup 38089.....	» »
Urtica.....	1952—54
Tylstrup 44346.....	1953—54

For de sorter, der er indgået i forsøgene på et senere tidspunkt end 1951, er resultaterne omregnet i forhold til gennemsnittet for de sorter, der har været med i alle år.

Ved Jyndevad har et isoleret tilfælde af kartoffelbrok medført, at udbyttet af Bintje i 1951—53 har måttet beregnes ud fra et sideløbende forsøg på en naboejendom.

Forsøgsforhold.

Læg gematerialet. Sorterne er opformeret og derefter fremavlet og opbevaret under ensartede forhold i kælder ved Tylstrup. Herfra er læggematerialet leveret til de enkelte forsøgssteder om foråret sorteret således: middeltidlige sorter 30—50 mm, sildige sorter 35—55 mm. Inden lægning er kartoflerne let forspiret for at sikre, at der kun lægges spiredygtige knolde.

Forfrugt. Ved Studsgaard og Tylstrup er kartoflerne i alle år lagt efter henholdsvis kløvergræs og rug, ved Jyndevad er korn med et enkelt års undtagelse forfrugt. For Lundgaards vedkommende har forfrugten været kålroer eller rug og ved Lyngby majs, hør og ærter.

Gøds kning. De gennemsnitligt tilførte gødningsmængder pr. ha ved de enkelte forsøgssteder fremgår af følgende oversigt:

	Staldg. tons	Ajle tons	Superf. kg	Kaligdn. kg	Kvælstg. kg
Lyngby.....	12	14	200	300	430
Jynde vad.....	12	8	300	300	500
Lundgaard.....	30	—	165	100	380
Studsgaard.....	6	18	400	300	500
Tylstrup.....	40	—	100	150	150

Staldgødning er tilført hvert år ved Lundgaard og Tylstrup og ved Lyngby 1950 og 1951, Jynde vad 1949, 1950 og 1954 og Studsgaard 1952. Ved Lyngby og Studsgaard er med et enkelt års undtagelse tilført ajle. Som kvælstofgødning er sædvanligvis anvendt svovlsur ammoniak eller ammoniumsulfatsalpeter, ved Studsgaard dog kalksalpeter.

Kvælstofgødningen er givet ad een gang før kartoflernes lægning.

Læggetid. Tidspunktet for kartoflernes lægning har varieret fra år til år og fra forsøgssted til forsøgssted. Sædvanligvis har lægningen fundet sted i tiden 15.—25. april, tidligst i 1953.

Forsøgene er anlagt efter rækkeметoden med 6—8 fællesparceller og det fornødne antal hjælpeparceller à 25 m² netto. Rækkeafstanden har været 65 cm, ved Studsgaard dog 70 cm, og planteafstanden i rækkerne 30 cm, hvilket giver et plantetal på henholdsvis 50.000 og 48.000 pr. ha. Under væksten er forsøgene sprøjtet 2—3 gange mod skimmel med bordeauxvædske eller et anerkendt specialpræparat.

Det har ikke været muligt at holde det teoretiske plantetal, men gennemgående har springene, i betragtning af den lille planteafstand, været få, således som det fremgår af nedenstående oversigt, der angiver manglende planter i pct. af fuld bestand.

	Gennemsnit 1951—54	
	middeltidlige sorter	sildige sorter
Lyngby.....	2.4	1.0
Jynde vad.....	2.1	1.9
Lundgaard.....	1.8	1.8
Studsgaard.....	3.0	2.4
Tylstrup.....	1.1	1.8

Vejrforhold og udbyttets størrelse.

Til belysning af vejr- og vækstforholdenes indflydelse på forsøgenes gennemførelse og udbyttet skal anføres en kort karakteristik af vejrliget i vækstperioden (maj, juni, juli, august) de enkelte år.

1951. Sommeren var gennemgående varm med under normal nedbør i månederne maj—juli. Ved Studsgaard og Tylstrup var underskudet for de pågældende måneder henholdsvis 80 og 113 mm. August gav under normalen ved Lyngby og Jyndeved, men et betydeligt overskud ved Lundgaard, Studsgaard og Tylstrup. Kartoffelskimmel fik ingen betydning.

Frostskade 7. juli ved Tylstrup.

1952. For maj lå temperaturen over normalen, medens juni var kold, og juli nåede heller ikke op på normal temperatur. August var gennemgående varmere end normalt. Maj gav under normal nedbør ved alle stationer med undtagelse af Jyndeved, medens der i juni og juli faldt over normalen ved alle forsøgssteder bortset fra Tylstrup, hvor underskudet for de to måneder beløb sig til 65 mm. August var tør ved Lyngby, og gav ligeledes under normalen ved Tylstrup, medens der for de øvrige steder var overskud. Kartoffelskimmelen var godartet. Der er noteret frostskade ved Studsgaard den 19. maj og ved Tylstrup den 21. maj.

1953. For samtlige vækstmåneder maj—august lå temperaturen over normalen som følge af juni måneds varme. Bortset fra en tørkeperiode sidst i juni ved Jyndeved og Lundgaard og et underskud ved Lyngby på 29 mm, faldt der rigelig nedbør i vækstperioden. Angreb af kartoffelskimmel noteredes ved Studsgaard og Tylstrup omkring midten af juli i de middeltidlige sorter og en ugestid senere for de sildige. Ingen frostskade.

1954. Temperaturen lå over normalen i maj og juni, medens juli og august var kølige og sammen med juni meget solfattige. Der faldt over normal nedbør med juli som den mest nedbørsrige måned. Kartoffelskimmelen fik ingen betydning før i slutningen af vækstperioden. Ved Studsgaard blev kartoflerne svedet af frost den 13. juni.

I nedenstående oversigt er anført det gennemsnitlige udbytte i hkg pr. ha af alle sorter i de enkelte år.

	Lyngby knolde	Jyndeved knolde	Lundgaard knolde	Studsgaard knolde	Tylstrup knolde
	Middeltidlige sorter				
1951.	440	275	299	388	355
1952.	348	411	383	411	402
1953.	402	323	361	280	287
1954.	300	465	346	335	412

	Lyngby		Jynde vad		Lundgaard		Studsgaard		Tylstrup	
	kn.	tørst.	kn.	tørst.	kn.	tørst.	kn.	tørst.	kn.	tørst.
	Sildige sorter									
1951.....	—	—	341	75.9	377	91.4	331	72.3	456	109.0
1952.....	398	87.8	450	95.7	359	81.5	357	78.1	438	108.1
1953.....	384	91.5	348	74.6	378	90.3	297	63.1	391	96.2
1954.....	338	72.9	474	98.0	344	72.9	363	78.3	505	118.0

Det ses, at udbyttet har varieret fra år til år. I 1951 gjorde tørken sig gældende ved de jyske stationer, og de middeltidlige sorter afsluttede væksten tidligere end normalt, medens de sildige sorter formåede at udnytte augustnedbøren. 1952 lå udbyttet bortset fra Lyngby over gennemsnittet, medens der i 1953 er en betydelig udbyttenedgang ved Studsgaard og Tylstrup som følge af de forholdsvis tidlige og ret stærke skimmelangreb. For 1954 er udbyttet lavt ved Lyngby, Lundgaard og Studsgaard (middeltidlige sorter) som følge af skimmelangreb.

Forsøg med middeltidlige sorter 1951—54.

I det orienterende forsøg indgik i 1949 15 sorter, der efter 2 års forsøg blev reduceret til 5, Bintje, Record, Craigs Defiance, Matador og Arran Banner. Fra 1952 blev Katahdin taget med. Forsøgene er gennemført ved Lyngby, Jynde vad, Lundgaard, Studsgaard og Tylstrup, således at der foreligger resultater af 20 forsøg for de fem førstnævnte sorter og for Katahdin 15.

Hovedresultatet af forsøgene er anført i tabel 1, der omfatter det gennemsnitlige udbytte, knoldstørrelse samt tørstofprocent for de enkelte sorter. Endvidere resultaterne fra de enkelte forsøgsteder.

K n o l d u d b y t t e t. I gennemsnit af alle forsøg har Craigs Defiance været højestydende efterfulgt af Arran Banner og Record, medens Katahdin har givet lavest udbytte af knolde. Sorternes rækkefølge ved de enkelte stationer er i hovedtrækkene den samme, men enkelte sorter bytter dog plads. Matador har således givet næstlavest udbytte ved Lyngby og Jynde vad, hvor Bintje har en bedre stilling end i de øvrige forsøg. Ved Lundgaard og Studsgaard har henholdsvis Arran Banner og Record været højestydende. Katahdin har ved alle forsøgssteder været

Tabel 1. Middeltidlige kartoffelsorter 1951—1954.
(I de anførte udbytetal er læggekartoflerne fradraget).

Gennemsnit af alle år.

Sort	Lagt hkg	hkg knolde pr. ha		Forholdstal		pct. tørst.	Knoldstørrelse, vægtprocent			g pr. knold
		ialt	mellemst.	ialt	mellemst.		over			
							50 mm	50-30 mm	under 30 mm	
Alle forsøgssteder										
Bintje	26.2	342	200	96	127	19.6	37	59	4	64
Record	31.6	367	162	103	103	22.0	54	44	2	74
Craigs Defiance	30.6	398	209	111	133	18.6	45	52	3	71
Matador	33.1	364	179	102	114	21.8	49	49	2	79
Arran Banner	37.8	381	99	106	63	19.0	73	26	1	96
Katahdin	33.5	295	92	82	59	18.9	68	30	2	82
Lyngby										
Bintje	25.9	372	208	101	140	19.0	42	56	2	72
Record	32.6	375	152	102	102	21.4	58	41	1	78
Craigs Defiance	31.8	412	204	112	137	18.3	49	49	2	77
Matador	34.2	370	165	101	111	21.4	54	45	1	83
Arran Banner	39.4	396	87	108	58	18.7	77	22	1	112
Katahdin	39.1	285	75	77	50	18.1	71	28	1	98
Jyndevad										
Bintje	27.3	352	174	96	136	19.2	45	49	6	55
Record	33.5	359	138	98	108	21.5	59	38	3	60
Craigs Defiance	32.3	436	169	119	132	18.0	57	39	4	62
Matador	35.4	345	139	94	109	21.3	57	40	3	63
Arran Banner	41.2	395	74	108	58	18.4	79	19	2	85
Katahdin	36.1	312	72	85	56	18.8	77	21	2	67
Lundgaard										
Bintje	21.0	337	228	98	121	19.9	28	68	4	66
Record	25.5	359	194	104	103	22.6	43	54	3	78
Craigs Defiance	25.2	350	252	101	133	18.7	23	73	4	64
Matador	26.4	366	227	106	120	22.5	36	62	2	81
Arran Banner	31.4	369	128	107	68	19.2	63	35	2	97
Katahdin	26.3	289	103	84	54	18.3	65	34	1	89
Studsgaard										
Bintje	26.9	341	189	97	120	19.0	40	58	2	65
Record	33.2	390	151	111	96	21.1	60	39	1	81
Craigs Defiance	31.7	365	218	104	138	17.6	35	62	3	67
Matador	35.5	368	182	105	115	21.0	50	49	1	84
Arran Banner	40.4	346	99	99	63	18.1	69	30	1	91
Katahdin	29.3	294	108	84	68	18.6	61	38	1	77
Tylstrup										
Bintje	29.9	311	198	86	123	21.0	32	64	4	60
Record	33.2	353	175	98	109	23.4	49	49	2	72
Craigs Defiance	31.9	430	202	119	125	20.3	51	47	2	83
Matador	34.1	373	183	103	114	22.9	50	49	1	84
Arran Banner	36.9	404	106	112	66	20.4	73	26	1	96
Katahdin	27.1	296	101	82	63	20.4	65	33	2	80

de øvrige sorter klart underlegen. Da der her er tale om overvejende sorter til spisebrug, må der lægges betydelig vægt på udbyttet af mellemstore knolde. Det vil ses af forholdstallene, at Craigs Defiance og Bintje indtager en særstilling, medens Arran Banner rykker langt ned i rækken, og for Katahdin ligger udbyttet af mellemstore knolde lavest. Arran Banner og Katahdin er meget storknoldede.

Det vil af nedenstående oversigt ses, at overensstemmelsen mellem årene i almindelighed har været god både for samlet udbytte og udbytte af mellemstore knolde, men Record og Matador har dog i 1951 en noget dårligere stilling for samlet udbytte end i de tre sidste år.

Forholdstal for knoldudbytte.

	Samlet udbytte				Mellemstore knolde			
	1951	1952	1953	1954	1951	1952	1953	1954
Bintje.....	92	93	93	101	113	137	133	116
Record.....	95	102	106	103	108	99	99	98
Craigs Defiance...	108	111	108	113	117	129	133	141
Matador.....	97	102	104	101	103	107	126	114
Arran Banner....	107	106	106	103	59	66	60	60
Katahdin.....	—	86	83	79	—	61	49	71

Til belysning af variationen i sorterens rækkefølge efter samlet knoldudbytte er der i følgende oversigt anført et sammentrag, der angiver, i hvor mange forsøg de enkelte sorter har placeret sig på de forskellige pladser. I de tilfælde, hvor to sorter står lige i udbytte, er de tildelt hver $\frac{1}{2}$ points.

Nr. i antal forsøg:	Forsøg							i alt
	1	2	3	4	5	6		
Craigs Defiance.....	13	3	0	4	0	0	20	
Arran Banner.....	3	9	6	0	1	1	20	
Record.....	2	4	$7\frac{1}{2}$	$4\frac{1}{2}$	2	0	20	
Matador.....	1	3	3	8	5	0	20	
Bintje.....	1	1	3	2	10	3	20	
Katahdin.....	0	0	$\frac{1}{2}$	$1\frac{1}{2}$	2	11	15	

Denne opgørelse falder godt sammen med gennemsnitstallene i tabel 1. Craigs Defiance og Arran Banner ligger sikkert på henholdsvis første- og andenpladsen, medens Bintje og Katahdin skiller sig skarpt ud som nr. 5 og 6.

Tørstofudbyttet. Når der er tale om spisesorter lægges der størst vægt på knoldudbyttet, men da nogle af de prøvede sorter må betegnes som mellemformer, med en mere alsidig anvendelse, er tørstofprocenten bestemt i samtlige forsøg. Det ses af tabel 1, at den gennemsnitlig har varieret fra 22,0 for Record og Matador til 18,9 og 18,6 for henholdsvis Katahdin og Craigs Defiance. Det gennemsnitlige udbytte af tørstof pr. ha af de enkelte sorter bliver herefter følgende:

	pct. tørstof	hkg tørstof pr. ha (netto)	Forholdstal for tørstof
Bintje.....	19.6	67.0	93
Record.....	22.0	80.7	113
Craigs Defiance.....	18.6	74.0	103
Matador.....	21.3	79.4	111
Arran Banner.....	19.0	72.4	101
Katahdin.....	18.9	55.8	78

Record og Matador, der i knoldudbytte lå som nr. 3 og 4, rykker her op foran Craigs Defiance og Arran Banner. Bintje og navnlig Katahdin indtager en særstilling med henholdsvis 13 og 25 hkg lavere udbytte af tørstof end de to højestydende sorter.

Knoldstørrelsen. På grundlag af den foretagne størrelsessortering af udbyttet i forsøgene af de enkelte sorter, er der i tabel 1 beregnet vægtprocent af de enkelte sorteringer. Endvidere er den gennemsnitlige knoldstørrelse bestemt ved tælling og vejning af knoldene fra 2 parceller. Det ses, at Arran Banner og Katahdin skiller sig ud som de mest storknoldede sorter med henholdsvis 73 og 68 pct. af udbyttet i størrelsen over 50 mm og en væsentlig højere gramvægt end de øvrige sorter, et forhold man må være opmærksom på navnlig i dyrkingen af læggekartofler. Bintje og Craigs Defiance har givet det højeste udbytte i størrelse 30—50 mm.

Antal knolde pr. plante. I forbindelse med størrelsessorteringen er der foretaget optælling af knoldene fra to hold fællesparceller, således at det er muligt at beregne antal knolde pr. plante. I gennemsnit af alle forsøg er resultatet følgende:

Sort	Antal knolde pr. plante			
	over 50 mm	30—50 mm	under 30 mm	i alt
Bintje.....	2.2	7.4	1.7	11.3
Record.....	3.3	6.4	1.2	10.9
Craigs Defiance.....	2.7	7.7	1.9	12.3
Matador.....	3.0	6.2	0.9	10.1
Arran Banner.....	4.0	3.9	1.2	9.1
Katahdin.....	3.3	3.9	0.9	8.1

Arran Banner og Katahdin, der er de mest storknoldede, har færrest knolde og Bintje og Craigs Defiance, der havde den laveste knoldvægt, flest knolde pr. plante.

Sorternes tidlighed. Denne er bestemt på grundlag af tidspunktet for afslutning af vædskan, der er omsat i en karakter, 1—10, hvor 1 er tidligst og 10 sildigst.

Det gennemsnitlige resultat af 18 forsøg er følgende:

	Dato for vækstafslutning	Karakter
Bintje.....	26/8	4.5
Record.....	5/9	5.5
Craigs Defiance...	31/8	5.0
Matador.....	10/9	6.0
Arran Banner....	10/9	6.0
Katahdin.....	27/8	4.6

Bintje og Katahdin er væsentlig tidligere og Craigs Defiance noget tidligere end de øvrige sorter. Matador og Arran Banner, der må betegnes som middelsildige, afslutter dog væksten ca. 10 dage før end de sildige sorter, Alpha og Dianella.

Kogekvaliteten. Der er gennemført kvalitetsbestemmelser i prøver fra ialt 18 forsøg. Lundgaard indgår dog kun med 2 års forsøg. Undersøgelsen er foretaget såvel forår som efterår, således at der foreligger resultater fra i alt 36 kogninger, der er udført ved Tylstrup. Efter kogning, der er gennemført med uskrællede knolde, er udkogningen bestemt ved karakterer fra 0—10, 0 = hele og 10 = helt udkogte knolde. Før mørkfarvning efter 12 timers henstand efter kogning er benyttet karakterer 1—10, hvor 1 er ufarvet og 10 helt sort. Ved smagsbedømmelsen, der er foretaget umiddelbart efter kogning og pilning, er anvendt karakterer fra 0—10, således at 10 angiver

den bedste smag. Bedømmelsen af smagen, selv om den er gennemført af 4 personer, kan dog ikke foretages med samme nøjagtighed som udkogning og mørkfarvning, idet det individuelle her spiller ind.

Resultaterne er anført i tabel 2, hvoraf det fremgår, at tilbøjeligheden til udkogning er større umiddelbart efter optagning, end når kartoflerne har været lagret vinteren over. Mørkfarvningen er der ingen afgørende forskel på efterår og forår, og det samme er tilfældet for smagens vedkommende.

Tabel 2. Kogepøver 1951—54.

Alle forsøg.

Sort	Udkogning						Mørkfarvning						Smag					
	efterår			forår			efterår			forår			efterår			forår		
	middel	højest	lavest	middel	højest	lavest	middel	højest	lavest	middel	højest	lavest	middel	højest	lavest	middel	højest	lavest
Bintje	1.7	3.8	0	0.5	2.5	0	1.7	2.4	1.1	2.0	3.7	1.7	7.8	9	6	7.5	8	6
Record	2.6	7.0	0.3	0.4	5.3	0	2.1	3.0	1.6	2.4	3.6	1.3	7.3	8	6	7.3	8	7
Craigs Defiance	1.1	5.0	0	0.2	2.0	0	2.7	3.8	1.7	2.9	4.4	1.9	5.1	7	4	4.6	5	3
Matador	2.3	7.0	0.3	0.7	5.7	0	3.0	4.3	2.2	3.3	4.5	2.3	6.5	7	5	6.5	7	6
Arran Banner	1.6	5.8	0	0.3	1.7	0	2.5	3.7	1.7	2.6	4.3	2.0	5.0	6	4	5.4	6	4
Katahdin	0.7	3.7	0	0	0.3	0	2.5	4.1	1.5	2.9	4.8	1.8	5.3	6	4	5.2	6	4
Lyngby	1.4	4.3	0	0.1	0.8	0	2.3	3.2	1.1	2.4	3.3	1.2	6.2	9	5	6.2	8	4
Jynde vad	1.1	3.0	0	0.1	0.3	0	2.5	3.5	1.5	2.6	3.6	1.8	6.2	8	5	6.0	8	4
Lundgaard	1.1	2.7	0	0	0	0	2.2	3.0	1.4	2.6	3.8	1.7	5.2	7	4	5.8	7	5
Studsgaard	0.9	2.7	0	0.1	0.7	0	2.3	3.3	1.4	2.5	3.7	1.3	6.2	8	4	6.0	8	4
Tylstrup	3.4	7.0	0	1.1	5.7	0	2.5	4.3	1.5	3.0	4.5	1.4	6.5	9	4	6.2	8	3

I tabel 2 er endvidere anført de gennemsnitlige kvalitetstal for samtlige sorter ved de enkelte forsøgssteder. Det ses, at tilbøjeligheden til udkogning er størst ved Tylstrup, medens mørkfarvning og smag har været omtrent ens ved de enkelte stationer.

Katahdin og Craigs Defiance har været mest faste i kog, og Bintje og Record har mindst tilbøjelighed til mørkfarvning ved henstand efter kogning. Med hensyn til smag er der et afgørende skel mellem sorterne. Bintje og Record ligger væsentlig over de øvrige sorter og har holdt smagen godt fra efterår til forår. Craigs Defiance, der er gået tilbage i smag, er sammen

med Arran Banner og Katahdin af mindre god kvalitet. Matador indtager en mellemstilling, men kvaliteten lader også for denne sort en del tilbage at ønske.

Sorternes forhold overfor sygdomme.

Kartoffelbrok. Bintje og Katahdin er modtagelige for kartoffelbrok, medens de øvrige 4 sorter er immune.

Kartoffelskimmel. Modtageligheden for angreb af skimmel på toppen er bedømt med mellemrum fra angrebets begyndelse til nedvisning efter en skala fra 0—10 (0 = ikke angrebet, 10 = helt ødelagt). Det gennemsnitlige resultat har været følgende:

	Karakter for skimmelangreb på toppen.				
	Bedømmelse				
	1.	2.	3.	4.	5.
Bintje.....	0.6	3.6	6.8	9.2	9.9
Record.....	0.1	0.8	1.7	3.9	6.9
Craigs Defiance.....	0.6	2.6	5.8	8.3	9.7
Matador.....	0.1	0.8	1.7	4.3	6.6
Arran Banner.....	0.1	1.5	2.6	5.8	8.2
Katahdin.....	0.6	3.3	6.7	8.8	9.9

Karaktererne, der er givet i de enkelte forsøg, er stillet sammen i grupper efter angrebets styrke. Bintje, Katahdin og Craigs Defiance angribes tidligere end de øvrige sorter og ødelægges totalt på et væsentligt tidligere tidspunkt.

Record og Matador må betegnes som de mindst modtagelige.

Der er endvidere bestemt sygdomsangreb på knoldene med følgende resultat:

	pct. knolde karakter 0—5												
	med skimmel			for skurv			for rodfiltsvamp						
	0	1	2	3	4	5	0	1	2	3	4	5	
Bintje.....	6	70	22	5	2	1	—	38	42	15	4	1	—
Record.....	1	75	20	3	1	1	—	76	16	6	1	—	—
Craigs Defiance....	2	69	24	4	2	1	—	53	31	12	3	1	—
Matador.....	1	72	21	5	2	—	—	55	30	10	3	1	—
Arran Banner.....	4	77	18	4	1	—	—	53	29	14	3	1	—
Katahdin.....	5	65	23	6	4	1	—	48	32	13	5	2	—

Tallene for skimmelangreb angiver pct. knolde angrebet af skimmel, og det ses, at sorterne Bintje, Arran Banner og Katahdin har haft flest knolde med skimmel. Ved bedømmelsen af skurv og rodfiltsvamp er anvendt Statens plantepatologiske Forsøgs karaktersystem 0—5, hvor 0 betyder, at knoldene er helt fri for angreb og 5, at over 50 pct. af knoldenes overflade er dækket af henholdsvis skurv og rodfiltsvamp. Medens skurvangrebet har været ret svagt og praktisk taget ens for de prøvede sorter, har sorterne reageret noget forskelligt med hensyn til rodfiltsvamp. Bintje og Katahdin har således været de mest modtagelige.

I forsøgsparcellerne er foretaget optælling af bladrulesyge, krøllemosaik, rynkesyge samt sortben, endvidere simpelmosaik, svage planter og fremmed sort, men der er kun fundet enkelte planter med stærke viroser, og der har ligeledes kun været ubetydelige angreb af sortbensyge.

Til bedømmelse af sorterens modtagelighed for de stærke viroser er de dyrket 2 år ved Lyngby, uden fjernelse af syge planter, hvorefter materialet i forsøg ved Lyngby og Tylstrup er sammenlignet med fremavl fra Tylstrup. Hovedresultatet anført som gennemsnit af de to forsøg fremgår af tabel 3.

Tabel 3. Sunde og virussyge læggekartofler 1954.
(i de anførte udbyttotal er læggekartoflerne fradraget).

Gennemsnit af 2 forsøg.

Sort	Udb. af knolde hkg pr. ha		Mer- udb.	Fht. for syge.sun- de = 100	g pr. knold		Antal knolde pr. plante	
	¹⁾ sunde	²⁾ syge			sunde	syge	sunde	syge
Bintje	368	340	28	92	89	79	7.9	7.9
Record	402	366	36	91	96	90	8.2	7.3
Craigs Defiance . .	435	374	61	86	94	76	8.9	8.6
Matador	387	156	231	40	95	67	7.4	4.2
Arran Banner . . .	342	247	95	72	114	103	6.2	4.8
Katahdin	257	276	÷19	107	88	78	6.0	5.3

¹⁾ = sunde, fremavl fra Tylstrup.

²⁾ = syge, fremavl fra Lyngby.

Da smittebetingelserne kan variere fra år til år, må resultaterne tages med et vist forbehold, men der er dog nogen forskel på sorterne. Matador har vist størst modtagelighed med en udbyttenedgang for Lyngby-avlen på 60 pct., og for Arran Banner

og Craigs Defiance er nedgangen henholdsvis 28 og 14 pct. Bintje og Record har holdt bedst med under 10 pct. udbyttenedgang, og Katahdin indtager en særstilling, idet Lyngby-avlen her er fremavl fra Tylstrup overlegen. Knoldvægten er højest efter sundt læggemateriale, der også gennemgående giver flest antal knolde pr. plante.

Sygdomsprocenterne i Lyngby-avlen har været følgende:

Sort	Sortben pct.	Bladrulle pct.	Stærk mosaik pct.	Simpel mosaik pct.
Bintje	0.1	—	3.0	0.7
Record	—	0.1	3.2	3.1
Craigs Defiance . . .	—	1.0	5.7	0.9
Matador	—	0.1	0.7	0.8
Arran Banner	—	0.2	1.0	2.2
Katahdin	—	—	0.3	1.4

Oversigt over de enkelte sorter.

Bintje (K. L. de Vries, Holland 1910). Afstamning: Munstersen × Fransen. Ret lav, men kraftig og tæt top med halvt rød-blå stængler. Ret tætte, store og grågrønne blade og rund-ovale kortstilkede småblade. Blomsterstandene i almindelighed små og fåtallige. Blomsterne hvide til svagt gule med mørk bægerbund. Middelstore, ovale, glatte knolde med flade øjne og glat navle. Huden er hvid og kødet er gult.

Bintje, der er benyttet som måleprøve, har givet lidt under middeludbytte ialt, med næsthøjest udbytte af middelstore knolde af god kvalitet, ringe tilbøjelighed til udkogning og mørkfarvning og med god smag. Sorten er modtagelig for kartoffelbrok, kartoffelskimmel og rynkesyge. Bintje er den tidligste af de prøvede sorter.

Record (R. J. de Vroome 1925). Afstamning: Trenctria × Energie. Middeltæt, høj top, med grågrønne, ret stærkt delte blade. Småbladene har rød blad-fod og rynket overflade. Ret fåtallige hvidgule blomster med lysegule lidt uregelmæssige støvdragere og mørk bægerbund. Bær almindelige. Rundovale, lidt kantede knolde med flade øjne. Huden er hvid og kødet gult. Lysspiren blåviolet, lidt grålig, håret.

Record har givet lidt over middeludbytte af knolde ialt og mellemstore knolde, der har tilbøjelighed til at koge ud. Ringe

tilbøjelighed til mørkfarvning og ret god smag. Sorten er brokimmun og ikke særlig modtagelig for skimmel, noget modtagelig for viraer.

C r a i g s D e f i a n c e. (Scottish Society for Research in Plant Breeding 1938). Afstamning: Epicure × Pepo. Ret høj, tæt top med svagt rødbrune stængler. Ret åbne, mørke blade, småbladene ret små og med bugtet rand. Ret talrige violette blomster med hvide spidser og stærkt gule støvdragere, der danner skæv kegle. Knoldene ovale til langovale med ret flade øjne og omtrent glat navle. Huden er hvid, kødet hvidt til svagt lysegult. Lysspiren rødbrun, omtrent ubehåret.

Sorten er ret tidlig og har givet højest knoldudbytte ialt og af mellemstore knolde, der er faste i kog, men har nogen tilbøjelighed til mørkfarvning og kun middelgod smag, som forringes noget i løbet af vinteren. Craigs Defiance er brokimmun; men angribes ret stærkt af kartoffelskimmel. Er immun overfor virus X og A, men modtagelig for strepsyge.

M a t a d o r (R. J. de Vroome 1926). Afstamning: Energie × Trenctria. Middelhøj, kraftig top med svære $\frac{1}{4}$ rødblå stængler, der har kraftig vinge. Ret tætte, store grågrønne, stærkt hårede blade. Ovale småblade. Ret talrige, hvide blomster med et blåligt anstrøg. Bær almindelige. Knoldene runde til rundovale, lidt kantede med ret flade øjne, hvid hud, topenden undertiden svagt rødfarvet. Kødet hvidt til svagt lysegult. Lysspiren blåviolet, håret, ved fuld udvikling danner den en lang, krum kegle.

Den er ret sildig. Udbyttet ialt er middelhøjt og af mellemstore knolde ret højt. Har tilbøjelighed til at koge ud og blive mørkfarvet. Smagen er kun middelgod. Matador er brokimmun, ikke særlig modtagelig for skimmel, men modtagelig for viraer.

A r r a n B a n n e r (Mackelvic 1927). Afstamning: Abundance × Flourball. Høj, opret, lidt åben top med $\frac{1}{4}$ rødbrune til mørkegrønne stængler. Store, åbne, ret stærkt delt mørkegrønne blade. Ovale til rundovale, langstilkede småblade. Talrige blomsterstande. Knopperne falder ofte tidligt af. Blomsten hvid. Store, runde, lidt flade, kantede knolde med ret flade øjne. Hvid hud og hvidt kød. Lysspiren rødbrun, svagt håret.

Arran Banner, der er ret sildig, har givet næsthøjest knoldudbytte ialt, men næstlavest udbytte af middelstore knolde. Kvaliteten er knapt middelgod. Den er brokimmun, angribes ikke så stærkt af skimmel, men er modtagelig for viroser.

K a t a h d i n (Landbrugsdepartementet i Maine, U.S.A. 1932). Afstamning: Frøsort 26 642 × frøsort 40 568. Lav, tæt opstigende top med svære $\frac{1}{4}$ rødblå stængler. Meget store, grågrønne, ret tætte blade. Ret talrige, store lyst violette blomster. Knoldene er store, runde, lidt flade og kantede med ret flade øjne. Huden er hvid og kødet hvidt. Lysspiren svag rødviolet, uldhåret.

Katahdin er i tidlighed som Bintje. Udbyttet ialt og af mellemstore knolde lavt. Fast i kog, nogen tilbøjelighed til at blive mørk. Smagen knapt middelgod. Modtagelig for kartoffelbrok og kartoffelskimmel. Er ikke særlig modtagelig for stærke viroser.

Sildige sorter 1951—1954.

I denne forsøgsrække, der omfatter foder- og fabrikskartofler, indgik i 1949 16 sorter, hvoraf største delen blev udskudt efter 2 års forsøg. Fra 1951 er følgende sorter prøvet: Gloria, Tylstrup 38 089, Tylstrup 38 125 med Alpha og Dianella som målesorter. Tylstrup 38 089 og Gloria udgik efter henholdsvis 2 og 3 års forsøg. Urtica er taget med fra 1952 og Tylstrup 44 346 har deltaget fra 1953. Forsøgene er gennemført ved Jyndevad, Lundgaard, Studsgaard og Tylstrup i alle år og fra 1952 ved Lyngby. For de sorter, der kun har været prøvet i et kortere åremål, er udbyttet beregnet i forhold til gennemsnittet af de 3 sorter, som har deltaget i alle år.

T ø r s t o f u d b y t t e. Det gennemsnitlige resultat for alle forsøg og de enkelte stationer fremgår af tabel 4. I tørstofudbytte, der må tillægges størst betydning, når der er tale om kartofler til foder- og industribrug, har Tylstrup 44 346 (2 års forsøg) været de øvrige sorter betydeligt overlegen med et gennemsnitligt forholdstal af 115, hvorefter følger Dianella, Tylstrup 38 125 og Urtica med henholdsvis 103, 101 og 100. Alpha, Gloria og Tylstrup 38 089 har været lavestydende. For de enkelte forsøgssteder er stillingen den, at Tylstrup 44 346 ved alle stationer er nr. 1, og Dianella indtager andenpladsen ved Lyngby, Jyn-

Tabel 4. Sildige kartoffelsorter 1951—1954.

(I de anførte udbytletal er læggekartoflerne fradraget).

Gennemsnit af alle år.

Sort	Lagt hkg	hkg pr. ha		Forholdstal		pct. tør- stof	Knoldstørrelse			g pr. knold
		knolde	tørst.	knolde	tørst.		over 50 mm	50-30 mm	under 30 mm	
Alle forsøgsstationer										
Alpha	37	381	83.1	98	95	21.8	58	41	1	84
Dianella	32	380	89.8	98	103	23.6	49	49	2	71
Tylstrup 44346	35	458	100.8	118	115	22.0	53	45	2	77
» 38125	33	391	87.3	101	101	22.5	44	53	3	66
Gloria	37	353	82.5	91	95	23.4	59	39	2	76
Urtica	31	368	86.9	95	100	23.6	41	57	2	62
Tylstrup 38089	34	393	80.4	101	92	20.5	45	51	4	63
Lynghby										
Alpha	37	383	83.1	104	101	21.7	70	29	1	101
Dianella	32	397	93.1	108	113	23.5	60	38	2	83
Tylstrup 44346	35	434	96.2	118	117	22.2	64	33	3	94
» 38125	32	377	84.3	102	102	22.3	49	48	3	70
Gloria	36	330	76.1	89	92	23.1	64	34	2	86
Urtica	31	331	78.0	90	95	23.6	40	57	3	66
Tylstrup 38089	34	334	65.1	91	79	19.5	48	49	3	57
Jyndevad										
Alpha	39	384	81.0	95	95	21.1	58	40	2	73
Dianella	34	422	94.0	104	110	22.3	54	43	3	66
Tylstrup 44346	36	457	95.8	113	112	21.0	53	44	3	66
» 38125	34	432	90.7	107	106	21.0	57	40	3	67
Gloria	40	321	72.3	79	84	22.5	54	42	4	62
Urtica	33	381	83.5	94	97	21.9	45	52	3	55
Tylstrup 38089	37	430	82.6	106	96	19.2	57	39	4	67
Lundgaard										
Alpha	30	355	78.7	95	92	22.2	57	42	1	84
Dianella	28	328	80.2	88	94	24.5	36	60	4	66
Tylstrup 44346	32	471	105.6	126	123	22.4	54	45	1	86
» 38125	28	349	78.3	93	91	22.4	31	66	3	68
Gloria	31	370	91.0	99	106	24.6	60	38	2	84
Urtica	30	358	85.8	96	100	24.0	45	54	1	68
Tylstrup 38089	28	384	80.5	103	94	21.0	32	63	5	65
Studsgaard										
Alpha	39	341	71.9	99	97	21.1	40	58	2	77
Dianella	34	308	69.0	90	93	22.4	28	69	3	62
Tylstrup 44346	35	407	84.8	118	114	20.8	38	60	2	71
» 38125	35	333	71.4	97	96	21.4	22	76	2	58
Gloria	41	339	77.4	99	104	22.8	58	40	2	71
Urtica	31	345	76.8	100	104	22.3	34	64	2	60
Tylstrup 38089	37	332	67.3	97	91	20.3	50	49	1	65
Tylstrup										
Alpha	38	441	101.0	98	94	22.9	61	38	1	88
Dianella	34	448	113.8	100	106	25.4	56	42	2	80
Tylstrup 44346	35	513	121.1	114	112	23.6	53	44	3	74
» 38125	35	462	113.7	103	105	24.6	51	47	2	71
Gloria	37	400	94.3	89	87	23.6	60	37	3	77
Urtica	32	417	108.0	93	100	25.9	39	58	3	61
Tylstrup 38089	34	470	102.9	104	95	21.9	42	54	4	63

vad og Tylstrup, der også følger gennemsnittet med hensyn til Tylstrup 38 125's placering. Ved Lundegaard og Studsgaard har Gloria givet næsthøjest tørstofudbytte, og Urtica ligger på tredjepladsen. Alpha har klaret sig bedst på den gode jord ved Lyngby, hvor den er nr. 4, og hævder sig bedre ved Studsgaard end ved de øvrige sandjordsstationer, hvor den ligger på sjettepladsen. Det gennemsnitlige tørstofudbytte er højest ved Tylstrup og lavest ved Studsgaard. Som det fremgår af oversigten side 575 har der for de enkelte år været ret stor variation i tørstofudbyttets størrelse, men sorterens rækkefølge har også varieret en del fra år til år, således som det fremgår af følgende oversigt.

	Forholdstal for tørstofudbytte			
	1951	1952	1953	1954
Alpha.....	95	101	96	90
Dianella.....	106	104	102	101
Tylstrup 44346.....	—	—	112	115
» 38125.....	102	102	102	98
Gloria.....	96	103	89	—
Urtica.....	—	99	100	97
Tylstrup 38089.....	101	90	—	—

Dianella står højt i 1951, men dens stilling er knapt så dominerende i 1952, hvor Gloria har haft et godt år. Tylstrup 44 346 er de øvrige sorter betydeligt overlegen i 1953, og det samme er tilfældet i 1954. Tylstrup 38 125, der i de tre første år står ret højt, ligger under gennemsnittet i 1954.

Sorternes rækkefølge i de enkelte forsøg fremgår af følgende opgørelse, der viser i hvor mange forsøg, de enkelte sorter har placeret sig på de forskellige pladser.

Nr. i antal forsøg:	Forsøg						Ialt
	1	2	3	4	5	6	
Alpha.....	1	0	5	7	5	1	19
Dianella.....	7	2	4	2	2	2	19
Tylstrup 44346.....	7	1	0	2	0	0	10
» 38125.....	1	7	3	4	3	1	19
Gloria.....	2	3	1	2	2	4	14
Urtica.....	1	5	4	1	3	1	15
Tylstrup 38089.....	0	1	2	1	4	1	9

Tylstrup 44 346 og Dianella skiller sig skarpt ud med de fleste førstepladser, medens der for de øvrige sorter er nogen spredning.

Tørstofprocenten. I gennemsnit af alle forsøg har tørstofprocenten varieret fra 23,6 til 20,5 med Dianella og Urtica, der står lige, som de mest tørstofrige sorter. Tylstrup 38 089 lå lavest. Tørstofprocenten har været højest ved Tylstrup og lavest ved Jyndeved.

Knoldudbyttet. Tylstrup 44 346 har i gennemsnit givet højest knoldudbytte, og det samme er tilfældet ved de enkelte forsøgssteder. Gloria har været lavestydende i gennemsnit, men der er nogen variation fra station til station.

Knoldstørrelsen. I tabel 4 er anført den gennemsnitlige vægt i g pr. knold, endvidere er udbyttet anført som procent af samlet udbytte i de tre grupper. Gramvægten var højest for Alpha efterfulgt af Tylstrup 44 346 og Gloria, medens Tylstrup 38 089 og Urtica havde de mindste knolde. For størrelsesorteringen er linien den samme, men det ses, at af de storknoldede sorter har Alpha og Gloria flere store knolde end Tylstrup 44 346.

Antal knolde pr. plante. Ved størrelsesorteringen er alle knolde fra 2 fællesparceller pr. sort talt og vejjet med følgende resultat:

	Antal knolde pr. plante			
	over 50 mm	30—50 mm	under 30 mm	ialt
Alpha.....	3.4	5.6	1.0	10.0
Dianella.....	3.0	7.3	1.5	11.8
Tylstrup 44346.....	3.1	7.9	2.1	13.1
» 38125.....	2.8	8.1	1.8	12.7
Gloria.....	3.5	6.0	1.7	11.2
Urtica.....	2.9	8.3	1.8	13.0
Tylstrup 38089.....	3.4	8.4	2.6	14.4

De storknoldede sorter Alpha og Gloria har færrest knolde pr. plante. Tylstrup 44 346 er afvigende og har sammen med de noget småknoldede sorter Tylstrup 38 089 og Urtica et større antal knolde pr. plante. Knoldantallet har varieret noget fra forsøg til forsøg under påvirkning af vækstforholdene.

Sorternes tidlighed. Der er i forsøgene gjort notater vedrørende vækstens afslutning. De gennemsnitlige datoer for toppens nedvisning er anført i efterfølgende oversigt sammen med en karakter fra 1—10, hvor 1 er tidligst og 10 sildigst.

	Modningsdatoer	Karakter
Alpha.....	21/9	7.1
Dianella.....	23/9	7.2
Tylstrup 44346.....	1/10	8.1
» 38125.....	17/9	6.7
Gloria.....	28/9	7.8
Urtica.....	17/9	6.7
Tylstrup 38089.....	1/10	8.1

Modningsdatoen har varieret fra 17. september for de tidligste sorter, Tylstrup 38 125 og Urtica, til 1. oktober for de to Tylstrupsorter 44 346 og 38 089.

K o g e k v a l i t e t. Selv om foder- og fabriksorter i almindelighed ikke finder anvendelse til spisebrug, kan der dog i visse tilfælde være tale om anvendelse til dette formål, hvorfor der i avlen fra forsøgene ved Tylstrup er gennemført prøvekogninger med følgende resultat:

	Udkogning 0—10 (10 = helt udkogt)	Mørkfarvning 1—10 (10 = helt sort)	Smag 0—10 (10 = bedst)
Alpha.....	2.4	2.5	6.6
Dianella.....	2.2	3.3	5.0
Tylstrup 44346.....	2.6	3.4	4.5
» 38125.....	3.7	3.2	6.1
Gloria.....	3.3	3.6	5.5
Urtica.....	4.5	3.0	5.3
Tylstrup 38089.....	2.2	3.7	5.3

Tilbøjeligheden til udkogning og mørkfarvning er for de fleste sorter vedkommende gennemgående større end hos de middeltidlige sorter, og smagen lader også en del tilbage at ønske. Alpha har vist mindst mørkfarvning og har haft den bedste smag.

Sorternes forhold overfor sygdomme.

Kartoffelbrok. Tylstrupsorterne 44 346 og 38 089 er modtagelige, medens de øvrige er immune.

K a r t o f f e l s k i m m e l. Som for de middeltidlige sorter er modtageligheden for angreb på toppen bedømt med mellemrum ved hjælp af et karaktersystem 0—10, hvor 0 angiver ikke angrebet og 10 = helt ødeligt. Resultaterne fra de enkelte forsøg er stillet sammen efter angrebets styrke på samme måde som det er sket for de middeltidlige sorter. Gennemsnitsresultatet er anført i følgende oversigt:

Karakter for skimmelangreb på toppen.

	Bedømmelse				
	1.	2.	3.	4.	5.
Alpha.....	1.2	2.4	4.7	7.2	9.1
Dianella.....	1.3	2.6	4.6	6.4	8.8
Tylstrup 44346.....	0.0	0.4	1.0	2.1	5.9
» 38125.....	1.7	2.9	5.3	8.4	9.7
Gloria.....	0.7	1.0	2.2	4.0	7.2
Urtica.....	0.3	1.1	3.4	6.1	8.9
Tylstrup 38089.....	0.5	1.2	2.3	5.1	7.4

De tidligste sorter, Tylstrup 38 125, Alpha og Dianella angribes tidligst og stærkest. Urtica, der i tidlighed ligger lidt foran Alpha og Dianella, synes at være i besiddelse af større incubationsresistens. Tylstrup 44 346 ligger i en klasse for sig med væsentlig større modstandsevne end de sorter, der først er afgroet omkring 1. oktober.

Ved forsøgenes optagning er der foretaget bestemmelse af angreb af skimmel, skurv og rodfiltsvamp på knolde efter samme retningslinier som anført for de middeltidlige sorter, se side 581. Det gennemsnitlige resultat er følgende:

	med skimmel	pct. knolde karakter 0—5											
		for skurv					for rodfiltsvamp						
		0	1	2	3	4	5	0	1	2	3	4	5
Alpha.....	2	75	18	4	1	1	1	66	24	8	2	—	—
Dianella.....	2	73	20	5	2	—	—	54	29	13	4	—	—
Tylstrup 44346....	3	76	18	3	2	1	—	48	37	11	4	—	—
» 38125....	3	73	20	5	2	—	—	53	32	12	3	—	—
Gloria.....	4	72	18	7	2	—	—	60	28	8	3	1	—
Urtica.....	2	82	15	2	1	—	—	56	30	10	4	—	—
Tylstrup 38089....	2	76	17	6	1	—	—	73	25	1	—	—	—

Det ses, at angrebet af skimmel har været uden betydning og praktisk taget ens for samtlige sorter, og der er heller ingen

afgørende forskel på sorterne med hensyn til angreb af skurv. Hvad rodfiltsvamp angår, synes Tylstrup 44 346 at være mere modtagelig end de øvrige sorter.

Der er i forsøgsparcerne foretaget optælling af syge og svage planter, og angrebspromillerne har været meget lave, gennemgående under 0,5. I Gloria, Tylstrup 38 089 og Tylstrup 44 346 er der fundet flere sortbensyge planter end i de øvrige sorter, og i Dianella er der optalt en del simpelmosaik.

Oversigt over de enkelte sorter.

Alpha. (J. C. Dorst 1925). Afstamning: Paul Krüger × Preferent. Høj, kraftig top med $\frac{1}{4}$ rødbrune stængler med ret svag vinge. Middelstore, åbne, mørkt grågrønne blade med ovale, spidse småblade. Store, ret ensartede runde til rundovale knolde med flade øjne og svagt indsænket navle. Huden er hvid og kødet gult. Lysspiren er meget lille, har rødbrun, svagt behåret grunddel og rødbrun topdel. Sorten er spiretræg.

Alpha var ret tidlig. Udbyttet af tørstof har været lavt på sandjord, men sorten har klaret sig bedre på den gode jord ved Lyngby. Tørstofprocenten er ret lav. Alpha er brokimmun, men ret modtagelig for skimmel og bladrullesyge.

Dianella. (v. Kameke, 1940). Afstamning: Procentragis × Pepo. Ret høj og kraftig top med omtrent rengrønne stængler. Meget store, grågrønne, ofte overlappede blade med rundovale småblade. Fåblomstret, knopperne falder ofte tidligt af. Violette blomster med lyse spidser, ofte lidt uregelmæssige. Store til middelstore runde knolde med ret flade øjne, omtrent glat navle, hvid hud og hvidt kød. Lysspiren er rødviolet og ubehåret.

Dianella er ret tidlig. Den har givet næsthøjst udbytte af tørstof og har ret høj tørstofprocent. Den er brokimmun, men er ret modtagelig for skimmel og viroser.

Tylstrup 44 346. (Statens forsøgsstation, Tylstrup). Afstamning: Tylstrup Odin × amerikansk sort TI 5. Ret lav, men kraftig og tæt top. Store, mørkt grågrønne, regelmæssige blade med rynket overflade. Talrige, ret store hvide blomster. Ret store, ovale til rundovale knolde med ret flade øjne. Hvid hud og hvidt kød. Lysspiren rødviolet, mat, ret svagt håret.

Sorten er ret sildig, har i 2 års forsøg givet væsentligt højere tørstofudbytte end de øvrige sorter. Tørstofprocenten er knapt middelhøj. 44 346 er modtagelig for kartoffelbrok og rodfilt-svamp, men meget modstandsdygtig mod skimmel. Da Tylstrup 44 346 ikke er brokimmun, kommer den ikke i handelen.

Tylstrup 38125. (Statens forsøgsstation, Tylstrup). Afstamning: Prussen × Pepo. Ret lav, tæt top med $\frac{1}{4}$ rødbrune stængler. Store, ret tætte mørkt grågrønne blade med rynkede småblade. Mørkviolette blomster med store, lyse spidser og store, gule regelmæssige støvdragere. Knoldene ovale til rundovale med ret flade øjne. Huden er hvid og kødet gult. Lysspiren rødviolet mat, grunddelen ret svagt håret kugle.

Sorten er tidlig og har givet middelhøjt udbytte af tørstof. Tørstofprocenten er middelhøj. Den er brokimmun, men modtagelig for skimmel.

Den vil ikke blive sendt i handelen.

Gloria. (P. Sneeuw 1937). Afstamning: Alpha × Bato. Middelhøj, tæt top med $\frac{1}{4}$ rødbrune stængler. Ret store og ret stærkt delte grågrønne blade med langstilkede skæve småblade.

Blomsterne rødviolette med store lyse spidser. Knoldene runde, lidt kantede med dybe øjne og indsænket navle. Hvid hud og gult kød.

Gloria er sildig. Den ligger i ydeklasse med Alpha, men udbyttet har varieret ret stærkt. Tørstofprocenten er ret høj. Den er brokimmun og ikke særlig modtagelig for skimmel.

Urtica. (v. Kameke 1947). Afstamning: Brennragis × Jubel. Ret høj, noget opstigende, uensartet top med grøn stængel. Store, lyst grågrønne lidt åbne blade med rynket overflade. Store, uregelmæssige, blåviolette blomster med små, hvide spidser. Indvendig dobbeltkrone forekommer. Knoldene er runde til rundovale, kantede med ret dybe øjne. Hvid hud og hvidt kød. Lysspiren blåviolet, grålig håret.

Sorten er tidlig. Udbyttet af tørstof er middelhøjt og tørstofprocenten ret høj. Urtica er brokimmun og angribes ikke så tidligt og stærkt af skimmel som de øvrige ret tidlige sorter.

Tylstrup 38089. (Statens forsøgsstation, Tylstrup). Afstamning: Preussen × Frederikshøj 822. Toppen kraftig, tæt og fin med talrige rengrønne stængler. Små, svagt delte lyse-

grønne blade. Ret små, hvide blomster med gule regelmæssige støvdragere. Runde knolde med ret dybe øjne. Huden er hvid og kødet gult.

Sorten, der udgik efter 3 års forsøg, er sildig og har givet lavest udbytte af samtlige sorter, og tørstofprocenten er lav. Den er modtagelig for kartoffelbrok, men holder ret godt for skimmel.

Orienterende forsøg på høj- og lavmose.

På moseforsøgsstationen, Fossevungen, er der i 1950 og 1951 gennemført orienterende forsøg med sorterne Bintje, Alpha og Dianella på såvel høj- som lavmose. Det gennemsnitlige resultat fremgår af følgende oversigt:

Sort	hkg pr. ha		pct.	Forholdstal	
	knolde	tørstof	tørstof	knolde	tørstof
Højmose					
Alpha	351	73.2	20.9	100	100
Dianella	361	83.8	23.2	103	114
Bintje	363	71.3	19.6	103	97
Lavmose					
Alpha	338	70.2	20.8	100	100
Dianella	248	52.4	21.1	73	75
Bintje	260	48.1	18.5	77	69

Det ses, at sorterne har opført sig forskelligt på de to jordtyper. På højmose har Dianella givet væsentligt større udbytte af tørstof end Alpha, men på lavmose, hvor fugtighedsforholdene er bedre, bytter de to sorter plads på afgørende måde, idet Alpha her har givet 18 hkg tørstof pr. ha mere end Dianella. Bintje er på højmose højestydende med hensyn til knoldudbytte og har givet omtrent samme udbytte af tørstof som Alpha. På lavmose er Bintje Alpha underlegen med 78 hkg knolde og 22 hkg tørstof pr. ha. Det bemærkes endvidere, at tørstofprocenten for Dianella og Bintje er 1—2 pct. lavere på lavmose end på høj- mose, medens Alpha omtrent holder samme tørstofprocent på de to jordtyper.

Udskudte sorter.

Som tidligere omtalt blev der efter de første års forsøg udskudt en række sorter. Det drejer sig om nedennævnte sorter, hvoraf hovedparten må henregnes til gruppen middeltidlige, og de er derfor i de orienterende forsøg sammenlignet med Bintje og King Edward. Gennemsnit af alle forsøg gav følgende resultat:

Sort	hkg pr. ha		Forholdstal		_pct.
	knolde	tørstof	knolde	tørstof	tørstof
Bintje	297	64.0	100	100	21.5
King Edward	299	65.6	101	103	21.9
Dunbar Rower	269	64.0	91	100	23.8
Ulster Ensign	308	58.3	104	91	18.9
Saga	284	66.4	96	104	23.4
Jøssing	320	76.5	108	120	23.9
Aaspotet	342	77.3	115	121	22.6
Prestkvern	339	78.3	114	123	23.3

De tre sidstnævnte sorter, der sammen med Saga er af norsk oprindelse, må nærmest karakteriseres som middeltidlige, noget grove sorter, idet de først er afgroet omkring 1. september. I oprindelseslandet finder Saga og Aaspotet anvendelse til spisebrug, medens Jøssing og Prestkvern fortrinsvis anvendes til foder- og industribrug. Saga har et væsentligt højere indhold af ascorbinsyre (C-vitamin) end de øvrige prøvede sorter.

Med Alpha, Tylstrup Odin og Bintje som målesorter er endvidere nedenanførte sorter afprøvet og herefter udskudt:

Sort	hkg pr. ha		Forholdstal		_pct.
	knolde	tørstof	knolde	tørstof	tørstof
1949—50					
Alpha	372	88.7	100	100	23.8
Tylstrup Odin	403	99.2	108	112	24.6
Arran Peak	349	78.4	94	88	22.5
Ulster Leader	363	82.0	98	92	22.6
Stormont Dawn	363	86.1	98	97	23.7
Elsapotatis	371	82.7	100	93	22.3
Home Guard	364	92.4	98	104	25.4
Ulster Earl	357	75.3	96	85	21.1
Dunbard Standard	374	88.5	101	100	23.7
1949					
Alpha	333	81.1	100	100	24.4
Furore	309	75.7	93	93	24.5
Ulster Cromlech	349	77.2	105	95	22.1

Sort	hkg pr. ha		Forholdstal		pct.
	knolde	tørstof	knolde	tørstof	tørstof
1950					
Bintje	333	72.0	100	100	21.6
Furore	395	94.8	119	132	24.0
Ulster Cromlech	415	84.3	125	117	20.3
1954					
Dianella	395	88.8	100	100	22.5
Falke	291	72.0	74	81	24.7

Oversigt over kemiske undersøgelser.

Sideløbende med markforsøgene er der foruden de tidligere omtalte kvalitetsundersøgelser udført bestemmelser af C-vitaminindholdet efterår og forår i prøver fra forsøgene med middeltidlige sorter, men for foder- og fabrikkssorterne kun i avlen fra forsøgene ved Tylstrup. Endvidere er der i samtlige sorter ved Tylstrup bestemt indhold af råprotein og sukker. Det gennemsnitlige resultat er anført i tabel 5, hvor sorterne er opført efter tidlighed med de tidligste sorter øverst.

Tabel 5. Kemiske undersøgelser 1951—1954.
Indhold i friske knolde.

Sort	Karakter for tidlighed	C-vitamin, mg ascorbinsyre i 100 g knolde			pct. råprotein	pct. sukker
		efterår	forår	nedgang		
Bintje	4.5	12.9	8.7	4.2	1.85	0.55
Katahdin	4.6	12.0	8.0	4.0	1.93	0.68
Craigs Defiance	5.0	12.5	7.1	5.4	1.62	0.81
Record	5.5	10.1	7.4	2.7	1.88	0.71
Arran Banner	6.0	13.0	8.0	5.0	1.68	0.63
Matador	6.0	12.1	8.0	4.1	1.74	0.75
Tylstrup 38125	6.7	15.4	10.5	4.9	1.49	1.08
Urtica	6.7	12.6	8.3	4.3	1.74	0.83
Alpha	7.1	12.3	8.2	4.1	1.55	0.99
Dianella	7.2	10.9	8.5	2.4	1.52	0.86
Gloria	7.8	13.3	9.0	4.3	1.58	0.86
Tylstrup 38089	8.1	15.3	9.0	6.3	1.37	1.45
» 44346	8.1	10.7	8.1	2.6	1.43	0.90

C-vitaminindholdet varierer fra 10,1 (Record) til 15,4 mg (Tylstrup 38 125). Der er ingen fast forbindelse mellem indholdet og sorterens tidlighed, men der ses at være en betydelig nedgang i indholdet fra efterår til forår med nogen variation fra sort til sort. Der synes at være en tendens i retning af, at ned-

gangen er mindst for de sorter, der har det laveste indhold. For Record og Dianella har tabet i løbet af vinteren andraget ca. 25 pct., medens nedgangen for de to Tylstrupsorter, 38 125 og 38 089, er henholdsvis 32 og 41 pct. Indholdet af råprotein har varieret fra 1,37 til 1,93 pct., men der synes ikke at være noget sammenhæng mellem tidlighed og indhold af råprotein. Sukkerindholdet viser udsving fra 0,55 til 1,45 pct. uden nogen linie efter tidlighed.

Sammendrag.

I årene 1951—54 er der gennemført forsøg med sorter af kartofler i to afdelinger: 1. middeltidlige sorter (spisesorter) og 2. sildige sorter (foder- og industrisorter). Forsøgene med middeltidlige sorter har omfattet Record, Craigs Defiance, Matador, Arran Banner og Katahdin med Bintje som målesort. Craigs Defiance har givet højest knoldudbytte ialt efterfulgt af Arran Banner og Record, medens Bintje og Katahdin har været lavestydende. Udbyttet af mellemstore knolde, 30—50 mm, har været størst for Craigs Defiance og Bintje. Bintje har de bedste kvalitetsegenskaber. Record er også af ret god kvalitet, men har tilbøjelighed til at koge ud. For de øvrige lader kvaliteten en del tilbage at ønske. Bintje og Katahdin er tidligst, Matador og Arran Banner sildigst. Bintje, Katahdin og Craigs Defiance har været tidligst og stærkest angrebet af skimmel. Med undtagelse af Bintje og Katahdin er de prøvede sorter brokimmune.

I forsøgene med foder- og industrisorter har deltaget 7 sorter. Alpha og Dianella har været målesorter. I tørstofudbytte har Tylstrup 44 346 været de øvrige betydeligt overlegen, og rækkefølgen herefter er følgende: Dianella, Tylstrup 38 125 og Urtica. Tørstofprocenten var højest for Dianella og Urtica og lavest for Tylstrup 38 089 og Alpha. Tylstrup 38 125 og Urtica var tidligst, medens de to Tylstrupsorter, 38 089 og 44 346, først var afgroet omkring 1. oktober. Tylstrup 44 346 har holdt bedst for skimmel. Af de øvrige sorter har Tylstrup 38 125 og Alpha været mest modtagelige. Tylstrupsorterne 44 346 og 38 089 er modtagelige for kartoffelbrok, og vil derfor ikke blive sendt i handelen. De øvrige sorter er immune.

Hovedtabel 1. Middeltidlige kartoffelsorter 1951—1954.
(I de anførte udbyttetal er læggekartoflerne fradraget).

Sort	lagt hkg pr. ha	hkg pr. ha		pct. tør- stof	g pr. knold	lagt hkg pr. ha	hkg pr. ha		pct. tør- stof	g pr. knold
		knolde ialt	mel- lemst. knolde				knolde i alt	mel- lemst. knolde		
Lyngby										
	1951					1952				
Bintje	30	438	263	19.0	68	31	343	244	18.1	57
Record	41	405	190	21.0	72	36	369	170	20.5	72
Craigs Defiance	39	482	280	18.1	62	30	385	220	17.3	68
Matador	43	412	206	21.2	73	35	364	193	21.0	75
Arran Banner	58	462	102	18.3	73	45	372	119	18.1	83
Katahdin	—	—	—	—	—	50	255	112	17.0	72
	1953					1954				
Bintje	20	404	182	20.3	73	23	301	145	18.4	—
Record	24	387	136	23.7	78	29	337	111	20.4	—
Craigs Defiance	33	432	169	20.1	85	25	350	147	17.4	—
Matador	28	396	139	23.3	93	31	306	122	19.3	—
Arran Banner	27	427	73	21.2	131	27	313	53	16.8	—
Katahdin	29	366	44	20.0	146	38	192	69	16.5	—
Jynde vad										
	1951					1952				
Bintje	33	285	225	21.7	(40)	34	366	256	18.1	(61)
Record	41	257	206	22.8	39	38	427	145	20.6	75
Craigs Defiance	40	307	243	20.8	43	32	462	153	16.3	71
Matador	43	248	211	23.6	40	37	412	144	20.3	80
Arran Banner	58	279	112	20.1	55	52	427	81	17.9	84
Katahdin	—	—	—	—	—	50	370	118	17.8	69
	1953					1954				
Bintje	21	276	80	21.0	(34)	22	479	134	17.7	85
Record	27	287	75	24.3	36	28	466	126	19.9	91
Craigs Defiance	33	412	74	20.4	52	25	562	208	15.9	82
Matador	29	282	76	23.6	43	32	436	126	19.3	90
Arran Banner	28	391	39	20.4	70	27	484	63	16.2	132
Katahdin	28	287	32	21.6	55	31	362	65	16.3	100
Lundgaard										
	1951					1952				
Bintje	15	268	225	22.9	61	30	389	272	19.8	70
Record	18	301	238	23.7	74	36	392	251	23.0	66
Craigs Defiance	19	284	230	21.9	68	29	416	308	19.0	59
Matador	20	319	201	24.0	82	33	383	291	22.3	73
Arran Banner	28	325	150	21.3	111	46	407	183	19.4	73
Katahdin	—	—	—	—	—	24	309	127	18.6	70
	1953					1954				
Bintje	18	350	235	18.6	63	20	340	180	19.2	69
Record	22	395	138	22.3	96	26	349	150	21.7	77
Craigs Defiance	27	353	226	17.4	66	25	346	246	17.2	62
Matador	25	397	246	21.2	83	27	364	171	22.4	87
Arran Banner	25	361	79	19.3	105	27	381	99	17.2	99
Katahdin	25	310	74	18.5	113	30	294	109	17.7	82

Tabel fortsat.

Sort	lagt hkg pr. ha	hkg pr. ha		pct. tør- stof	g pr. knold	lagt hkg pr. ha	hkg pr. ha		pct. tør- stof	g pr. knold
		knolde i alt	mel- lemst. knolde				knolde i alt	mel- lemst. knolde		
Studsgaard										
	1951					1952				
Bintje	30	372	—	19.4	70	36	390	148	18.6	72
Record	38	402	—	22.1	88	41	444	98	20.2	91
Craigs Defiance	36	406	—	18.8	73	33	431	194	17.0	79
Matador	43	360	—	22.2	77	40	417	117	20.2	104
Arran Banner	51	402	—	19.6	104	55	386	50	17.8	112
Katahdin	—	—	—	—	—	56	398	60	18.2	95
	1953					1954				
Bintje	22	242	128	18.4	54	20	360	292	19.3	63
Record	29	366	92	21.7	75	26	347	264	20.8	70
Craigs Defiance	35	266	149	17.0	59	22	356	310	17.6	58
Matador	31	351	130	21.0	87	28	344	299	20.7	68
Arran Banner	30	269	65	17.4	75	26	326	183	17.4	72
Katahdin	31	186	48	17.0	74	31	275	215	19.1	58
Tylstrup										
	1951					1952				
Bintje	33	261	204	22.8	52	34	323	204	22.0	67
Record	41	306	242	24.0	55	39	361	152	24.9	77
Craigs Defiance	36	427	196	21.2	93	31	481	188	22.3	93
Matador	41	363	218	23.9	84	40	420	130	24.0	86
Arran Banner	44	418	113	21.4	99	45	486	112	21.9	97
Katahdin	—	—	—	—	—	29	342	86	22.7	93
	1953					1954				
Bintje	21	266	213	19.4	47	32	394	173	20.2	74
Record	26	324	178	22.9	64	27	421	126	22.3	94
Craigs Defiance	33	329	217	18.4	58	28	481	207	18.9	90
Matador	30	285	202	22.3	70	27	425	183	21.5	97
Arran Banner	28	301	120	19.1	77	31	409	78	18.4	113
Katahdin	28	217	106	19.0	66	29	343	110	18.4	84

Hovedtabel 2.

Sildige kartoffelsorter 1951—1954.
(i de anførte udbyttetal er læggematerialet fradraget).

Sort	lagt hkg pr. ha	hkg pr. ha		pct. tør- stof	g pr. knold	lagt hkg pr. ha	hkg pr. ha		pct. tør- stof	g pr. knold
		knolde i alt	tør- stof				knolde i alt	tør- stof		
Lyngby										
1951										
Alpha	—	—	—	—	—	39	423	92.7	21.9	104
Dianella	—	—	—	—	—	32	430	95.8	22.3	85
Tylstrup 38089	—	—	—	—	—	34	364	69.3	19.0	60
» 38125	—	—	—	—	—	33	410	88.8	21.7	79
Gloria	—	—	—	—	—	38	400	92.9	23.2	84
Urtica	—	—	—	—	—	28	361	87.0	24.1	70
1953										
Alpha	37	422	95.3	22.6	95	34	303	61.4	20.3	103
Dianella	33	412	104.7	25.4	78	31	350	78.8	22.5	86
Tylstrup 38089	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
» 44346	32	389	88.6	22.8	80	38	439	96.6	22.0	103
» 38125	34	440	103.8	23.6	68	28	282	60.0	21.3	62
Gloria	35	324	77.0	23.8	90	—	—	—	—	—
Falke	—	—	—	—	—	40	249	59.4	23.9	45
Urtica	33	318	79.4	25.0	57	32	314	67.6	21.5	71
1954										
Alpha	37	422	95.3	22.6	95	34	303	61.4	20.3	103
Dianella	33	412	104.7	25.4	78	31	350	78.8	22.5	86
Tylstrup 38089	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
» 44346	32	389	88.6	22.8	80	38	439	96.6	22.0	103
» 38125	34	440	103.8	23.6	68	28	282	60.0	21.3	62
Gloria	35	324	77.0	23.8	90	—	—	—	—	—
Falke	—	—	—	—	—	40	249	59.4	23.9	45
Urtica	33	318	79.4	25.0	57	32	314	67.6	21.5	71
Jyndeved										
1951										
Alpha	48	299	66.9	22.4	57	36	479	100.3	20.9	92
Dianella	40	360	85.9	23.9	57	33	464	107.3	23.1	77
Tylstrup 38089	40	395	79.6	20.2	53	34	467	90.3	19.5	75
» 38125	42	382	82.6	21.7	63	34	500	105.0	21.0	77
Gloria	44	267	64.2	24.1	54	42	409	91.0	22.3	76
Urtica	—	—	—	—	—	36	378	80.0	21.2	69
1953										
Alpha	39	330	70.0	21.2	46	34	426	86.3	20.4	97
Dianella	33	398	85.7	21.5	43	30	466	97.2	20.8	85
Tylstrup 44346	33	373	76.4	20.5	40	39	538	109.1	20.3	88
» 38125	34	376	77.3	20.5	43	26	471	97.7	20.8	83
Gloria	33	255	57.4	22.5	39	—	—	—	—	—
Falke	—	—	—	—	—	41	350	82.2	23.5	70
Urtica	32	357	80.3	22.6	32	32	467	99.0	21.2	71
1954										
Alpha	39	330	70.0	21.2	46	34	426	86.3	20.4	97
Dianella	33	398	85.7	21.5	43	30	466	97.2	20.8	85
Tylstrup 44346	33	373	76.4	20.5	40	39	538	109.1	20.3	88
» 38125	34	376	77.3	20.5	43	26	471	97.7	20.8	83
Gloria	33	255	57.4	22.5	39	—	—	—	—	—
Falke	—	—	—	—	—	41	350	82.2	23.5	70
Urtica	32	357	80.3	22.6	32	32	467	99.0	21.2	71
Lundgaard										
1951										
Alpha	22	344	81.5	23.7	88	36	361	80.6	22.3	80
Dianella	19	370	95.5	25.8	75	38	304	72.5	23.9	56
Tylstrup 38089	22	421	94.0	22.3	74	34	366	74.7	20.4	59
» 38125	19	375	88.6	23.7	78	35	363	78.5	21.6	68
Gloria	20	377	97.6	25.9	80	43	400	99.2	24.8	80
Urtica	—	—	—	—	—	34	360	83.7	23.3	70
1952										
Alpha	22	344	81.5	23.7	88	36	361	80.6	22.3	80
Dianella	19	370	95.5	25.8	75	38	304	72.5	23.9	56
Tylstrup 38089	22	421	94.0	22.3	74	34	366	74.7	20.4	59
» 38125	19	375	88.6	23.7	78	35	363	78.5	21.6	68
Gloria	20	377	97.6	25.9	80	43	400	99.2	24.8	80
Urtica	—	—	—	—	—	34	360	83.7	23.3	70

Tabel fortsat.

Sort	lagt	hkg pr. ha		pct. tørstof	g pr. knold	lagt	hkg pr. ha		pct. tørstof	g pr. knold
	hkg pr. ha	knolde i alt	tørstof			hkg pr. ha	knolde i alt	tørstof		
	1953					1954				
Alpha	33	398	87.7	22.0	87	31	318	65.0	20.4	81
Dianella	30	330	82.7	25.1	63	27	308	70.0	22.7	72
Tylstrup 44346	30	473	111.0	23.6	87	35	444	89.9	20.3	81
» 38125	30	354	81.7	23.1	68	26	302	64.3	21.3	57
Gloria	31	370	90.6	24.5	95	—	—	—	—	—
Falke	—	—	—	—	—	42	252	61.2	24.3	56
Urtica	29	344	88.0	25.6	62	29	349	75.4	21.6	65
	Studsgaard									
	1951					1952				
Alpha	41	366	77.5	21.2	92	42	366	78.5	21.4	80
Dianella	36	303	71.7	23.6	70	38	306	67.6	22.1	66
Tylstrup 38089	38	320	65.7	20.5	68	37	368	74.4	20.2	77
» 38125	39	353	76.1	21.6	71	38	338	70.4	20.8	62
Gloria	39	313	70.7	22.6	77	48	378	88.5	23.4	77
Urtica	—	—	—	—	—	29	388	89.9	23.0	58
	1953					1954				
Alpha	41	269	55.2	20.6	62	31	363	76.3	21.0	74
Dianella	34	262	57.4	21.9	45	28	359	79.9	22.4	65
Tylstrup 44346	35	378	76.6	20.2	64	35	408	86.1	21.1	60
» 38125	36	271	57.5	21.2	42	27	370	81.4	22.0	56
Gloria	35	287	64.0	22.3	59	—	—	—	—	—
Falke	—	—	—	—	—	35	248	61.8	24.9	43
Urtica	36	316	68.1	21.6	59	29	315	68.6	21.8	52
	Tylstrup									
	1951					1952				
Alpha	42	452	104.1	23.0	88	40	437	104.2	23.9	93
Dianella	39	448	115.8	25.9	75	34	487	128.1	26.3	96
Tylstrup 38089	34	503	113.1	22.5	55	35	445	98.9	22.2	78
» 38125	40	441	108.4	24.6	72	35	464	116.3	25.1	80
Gloria	37	438	103.6	23.6	75	41	385	92.4	24.0	84
Urtica	—	—	—	—	—	32	407	108.6	26.7	76
	1953					1954				
Alpha	36	392	90.0	23.0	82	34	484	105.7	21.9	88
Dianella	34	366	92.6	25.3	58	30	492	118.5	24.1	83
Tylstrup 44346	35	460	111.7	24.3	63	36	557	123.1	22.1	77
» 38125	33	417	103.1	24.8	56	30	527	126.8	24.1	80
Gloria	33	331	80.5	24.3	69	—	—	—	—	—
Falke	—	—	—	—	—	38	354	95.3	26.9	75
Urtica	31	381	99.4	26.1	48	32	466	116.1	24.9	64